

Aktivnosti SO-a Željezničar na Crnopcu u 2013.

Kristijan Hmura

Rad Odsjeka u 2013. godini nesumnjivo je obilježila ekspedicija u najdublju jamu u Hrvatskoj »Lukina jama – sifon 2013.«. Zahtjevna organizacija, nekoliko predekspedicijskih akcija i sama ekspedicija bile su razlog što su aktivnosti na Crnopcu u 2013. bile manjeg intenziteta nego što je uobičajeno. Tako je u 2013. na Crnopcu odrađeno ukupno 7 istraživačkih akcija, nekoliko posjeta te zadnji teren škole.

Prvi posjet Crnopcu bio je od 12. do 14. travnja u sklopu zadnjeg terena speleološke škole. Školarci su posjetili Jamu vjetrova do dijela »Drž nedaj«, a istovremeno se nekoliko članova

Odsjeka spustilo do jezera na dnu s ciljem da se u jezeru pronade prolaz dalje, no mutna voda onemogućila je pouzdano pretraživanje jezerskog dna.

U istraživačkim akcijama istraživana je Jama neiskusnih, a rekognosciran je i teren južno od nje. Tom je prilikom pronađena nova jama ali nije istražena. U Jami neiskusnih istražen je upitnik iz kojeg se prilikom prvog istraživanja 2012. osjećalo strujanje zraka, a koji tada nije istražen zbog nedostatka opreme. Nažalost, nakon skoka od 8 metara dolazi se do dna. Iako se na dnu nalazi suženje, jama nema perspektivu za daljnje

Logor kod Jame vjetrova na Crnopcu, 12.-14. 4. 2013.

Anja Bukovac

napredovanje pa joj je konačna dubina nešto veća od 50 metara.

Članovi SOŽ-a su zajedno s članovima SOV-a i SKOL-a, sudjelovali od 13. do 15. rujna u pokušaju istraživanja jame Burinke. Zbog netočnosti koordinata i nepristupačnog terena traženje ulaza trajalo je nekoliko sati pa tom prilikom nije bilo vremena za ulazak u jamu, ali je obavljena

priprema (obilježen je put i donesena oprema do ulaza) za buduća istraživanja koja su naknadno odradili članovi SOV-a.

Najznačajnija istraživanja bila su u jami Muda labudova. U sklopu projekta SPARC, a u suradnji s Hrvatskim vodama, tri puta je uzorkovana voda i to: 27. - 29. rujna, 25. - 27. listopada i 15. - 17. studenog. U tim vikend-akcijama uzeti

Kristijan Hmura

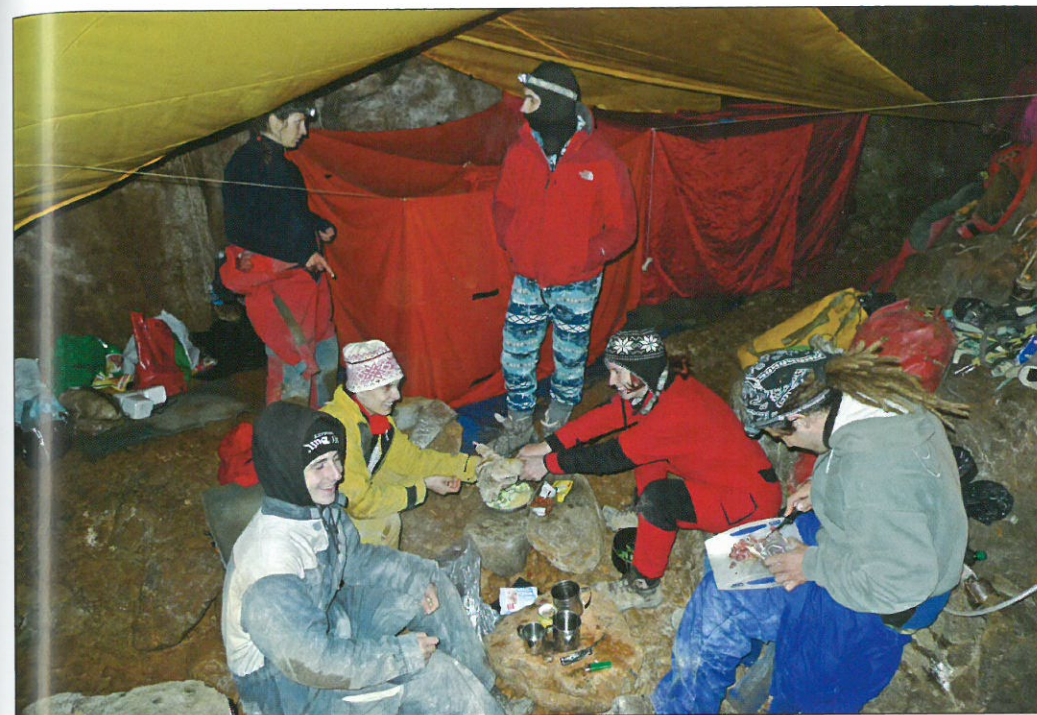

Ulazni dio Jame neiskusnih na Crnopcu

Prvo uzimanje uzorka vode 29. 9. 2013. u jami Muda labudova

Danijel Matenica

Bivak na -300 m za vrijeme uzimanja uzoraka vode 2013.

Dalibor Irtkal

Treće uzimanje uzorka vode 17. 11. 2013. u jami Muda labudova

su iz jame uzorci vode na različitim dubinama, a njihov je sastav potom analiziran u laboratoriju Hrvatskih voda. Osim uzorkovanja vode zamijenjena je dotrajala i oštećena oprema do dubine od 480 m i uređen bivak na dubini od 300 m koji

su onečistili i devastirali puhovi. Karabineri i pločice koje su zamijenjene novima, poslana su na ispitivanje kako bi se utvrdila njihova nosivost.

Uz spomenuta istraživanja članovi SOŽ-a su posjetili Kitu Gačešinu i Munižabu.

Activities of the SO Željezničar at Crnopac in 2013

Because of the organization and participation at the »Lukina jama – sifon 2013« expedition, the members of SO Željezničar spent less time exploring Crnopac this year. There were several weekend-expeditions during which they visited the Jama vjetrova cave, finished the exploration of the Jama neiskusnih cave (around -50 m), found the entrance to another pit, found the entrance of the Burinka pit where they brought the equipment that was later used by the members of SOV. The members of SOŽ entered the Muda labudova pit on multiple occasions – to change the old and damaged ropes, to clean and rearrange the camp at -300 m that was ravaged by the dormice and to take the samples of water. The samples were brought to Hrvatske vode for analysis. The members of SOŽ also visited the Kita Gačešina – Draženova puhaljka cave system and the Munižaba cave.

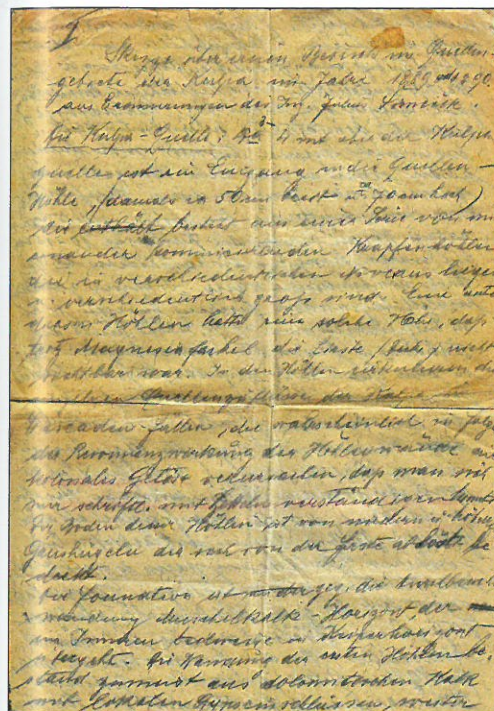
Je li riješena tajna Rezugarske jame?

Vlado Božić

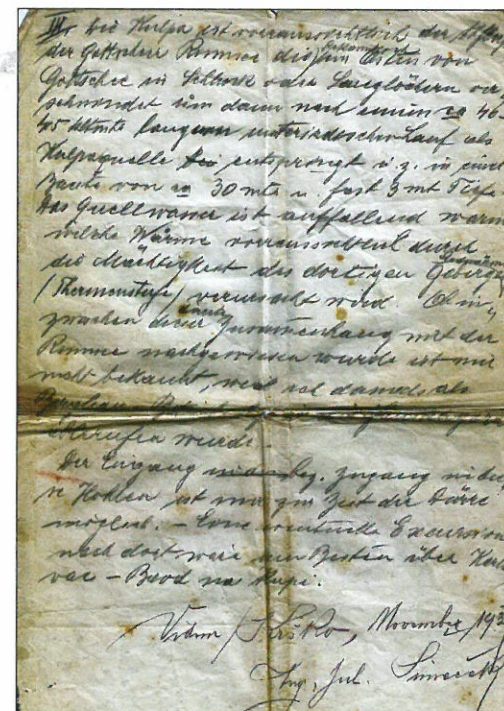
Špilja s pretpovijesnim crtežima ili gravurama u Hrvatskoj nema, ili barem do sada nisu nađene, pa je vijest o crtežu mamuta u nekoj špilji kod izvora Kupe pobudila zanimanje članova Speleološkog odsjeka HPD-a »Željezničar« u Zagrebu. Vijest je 2008. donio Branko Jalžić iz Hrvatskog prirodoslovnog muzeja (HPM), kamo je došlo pismo Bojana Pajkića, člana Društva Krajčke košenice iz sela Zakrajca Turkovskog pokraj Kuželja u Gorskom kotaru. Uz ovo pismo priložen je sličan tekst Željka Malnara, kao i životopis akademika Srečka Brodara. U Bojanovom pismu naglašeno je da je upućeno na više adresa u Hrvatskoj radi traženja suradnje za otkrivanje i istraživanje špilje, pa tako u NP Risnjak u Crnom Lugu, DISKF u Zagrebu, SD Samobor u Samoboru, SU Estavela

u Kastvu, HPM u Zagrebu i Institut za arheologiju u Zagrebu.

Prema podacima iz pisma stoji da je slovenski rudarski inženjer Julius Šimeček 1889. ili 1890. u jednoj špilji pokraj izvora Kupe našao crtež mamuta. O tom je nalazu Šimeček obavijestio slovenskog akademika Srečka Brodara, ali tek 1937., dakle skoro pola stoljeća nakon otkrića, i napisao pismo u kojem je to opisao (sada nije jasno kome je pismo upućeno, prim. autora). Iz pisma Bojana Pajnića vidljivo je da je prirodoslovac Srečko Brodar 25. srpnja 1938. organizirao prvi posjet izvoru Kupe, i još nekoliko tijekom godine, kojom prilikom je Alfred Šerko izradio skicu izvora Kupe s ucrtanim položajem špilje, tada nazvane Hajdučka pećina. Ta je skica poslužila kasnijim istraživačima za dalje istraživanje.

Početak pisma Juliusa Šimečka

Završetak pisma Juliusa Šimečka